

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Historia da Arte e do Deseño		Código	771G01038
Titulación	Grao en Enxeñaría de Deseño Industrial e Desenvolvemento do Produto			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Villaverde Solar, Dolores	Correo electrónico	dolores.villaverde@udc.es	
Profesorado	Villaverde Solar, Dolores	Correo electrónico	dolores.villaverde@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Asignatura que dotará al alumnado de los recursos teórico-prácticos suficientes para analizar la evolución de la creatividad del hombre a lo largo de la historia.</p> <p>Atendiendo al temario, al número de créditos y a la orientación profesional del alumnado primarán los aspectos relativos al la historia del arte y el diseño modernos y contemporáneos.</p> <p>Todos los temas se acompañarán de su correspondiente material gráfico y escrito.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Aplicar o coñecemento das diferentes áreas involucradas no Plano Formativo.
A2	Capacidade de comprensión da dimensión social e histórica do Deseño Industrial, vehículo para a creatividade e a búsqueda de solucións novas e efectivas.
A3	Necesidade dunha aprendizaxe permanente e continua (Life-long learning), e especialmente orientada cara os avances e os novos produtos do mercado.
A4	Traballar de forma efectiva como individuo e como membro de equipos diversos e multidisciplinares.
A5	Identificar, formular e resolver problemas de enxeñaría.
A6	Formación ampla que posibilite a comprensión do impacto das solucións de enxeñaría nos contextos económico, medioambiental, social e global.
A7	Capacidade para deseño, redacción e dirección de proxectos, en todas as súas diversidades e fases.
A8	Capacidade de usar as técnicas, habilidades e ferramentas modernas para a práctica da enxeñaría.
A9	Capacidade para efectuar decisións técnicas tendo en conta as súas repercusións ou costes económicos, de contratación, de organización ou xestión de proxectos.
A10	Comprensión das responsabilidades éticas e sociais derivadas da súa actividade profesional.
B1	Capacidade de comunicación oral e escrita de maneira efectiva con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo para cuestionar a realidade, buscar e propoñer solucións innovadoras a nivel formal, funcional e técnico.
B3	Aprender a aprender. Capacidade para comprender e detectar as dinámicas e os mecanismos que estruturan a aparición e a dinámica de novas tendencias.
B4	Traballar de forma colaborativa. Coñecer as dinámicas de grupo e o traballo en equipo.
B5	Resolver problemas de forma efectiva.
B6	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B7	Capacidade de liderado e para a toma de decisións.
B8	Traballar nun entorno internacional con respecto das diferencias culturais, lingüísticas, sociais e económicas.
B9	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B10	Capacidade de organización e planificación.
B11	Capacidade de análise e síntese.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables.
C7	Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C9	Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Diseñar y elaborar correctamente fichas de catalogación de bienes muebles e inmuebles	A1 A2 A4 A7	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B10 B11	C1
Localizar información	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 A9	B1 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B11	C1 C2 C5
Conocer las principales fuentes de información y bibliográficas existentes	A1 A2 A10	B1 B5 B9 B10 B11	C1 C7 C8
Identificar obras y artistas	A1 A2	B2 B6 B9 B11	C1 C2 C8
Compartir conocimientos con sus compañeros	A1 A2 A4 A7 A8 A9 A10	B1 B2 B4 B5	C1 C2

Diseñar y elaborar correctamente fichas de catalogación de bienes muebles e inmuebles	A2 A5	B1 B2 B3 B6 B11	C1 C2 C5
Conocer las principales fuentes impresas y bibliográficas existentes	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B3 B5	C1 C2 C3 C5
Identificar claramente las obras y sus autores	A1 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B9 B11	C1 C2 C5
Saber compartir conocimientos con sus compañeros	A3 A4 A7 A9 A10	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B11	C1 C2 C6
Comprender la evolución histórica y social del Diseño Industrial	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11	C1 C4 C5 C9

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Teoría del arte	Tema 1. La creación artística. Definición de arte. Los estilos artísticos. Las técnicas.
Tema 2. Las antiguas civilizaciones	Tema 2. Los orígenes. Pintura rupestre. Arquitectura megalítica.
Tema 3. Egipto y Mesopotamia	Tema 3. Claves del arte egipcio al servicio del faraón y el Dios. Mesopotamia y Persia: se lenguaje plástico.
Tema 4. Grecia	Tema 4. Cultura griega. Los antecedentes prehelénicos. El templo. La estatuaria y la cerámica.
Tema 5. Roma	Tema 5. Sentido del urbanismo, obras públicas. Pintura y mosaico. El relieve y el retrato. El arte paleocristiano.
Tema 6. El prerrománico	Tema 6. La Europa medieval. El prerrománico asturiano. Los beatos
Tema 7. Bizancio y el Islam	Tema 7. la ciudad bizantina. Evolución del Islam
Tema 8. El Románico	Tema 8. Arquitectura, escultura y pintura del románico

Tema 9. El Gótico	Tema 9. Características generales y escuelas europeas del gótico.
Tema 10 . El Renacimiento	Tema 10. El Humanismo. Renacimiento en Italia y sus difusión por Europa. El manierismo.
Tema 11. El Barroco	Tema 11.características. El tenebrismo. De Caravaggio a Valdés Leal.
Tema 12. Del Rococó al Neoclasicismo	Tema 12. Definición de rococó. Pintura galante. Ideología del neoclasicismo, sus autores.
Tema 13.Transformaciones figurativas del siglo XIX	Tema 13. El Romanticismo, francés, alemán, inglés. Realismo
Tema 14. El Impresionismo y el postimpresionismo	Tema 14. Principios técnicos y pintores impresionistas. El Puntillismo. Los postimpresionistas
Tema 15. Evolución de las artes en el siglo XX.	Tema 15. La encrucijada de 1900. Los ismos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B2 B3	1	30	31
Proba oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B1 B4 B5 B9 B10 B11 C1	2	6	8
Resumo	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 B1 B2	8	0	8
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A10 C3 C5 C6 C8	40	0	40
Proba de asociación	A1 A2 A3 A4 A5 A10 A6 B7 C2 C7	6	0	6
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A9 B2 B3 B4 B6 B8 B9 B10 B11 C4 C9	3	54	57
Atención personalizada		0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización dos contidos. Serán de carácter obrigatorio e elexidas polo profesor
Proba oral	Proba na que se busca responder, de forma oral, a preguntas cortas ou de certa amplitude, valorando a capacidade de razoamento, creatividade e espírito crítico. Permite medir habilidades como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de elaboración e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos.
Resumo	Consiste nunha síntese dos principais contidos traballados. É un recurso óptimo para facilitar a comprensión do texto e a concentración persoal sobre o material obxecto de estudo. É tamén unha axuda importante para o repaso e a preparación de exames
Sesión maxistral	Exposición oral do profesor complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Proba de asociación	Con imaxes non explicadas nas clases expositivas, tentarase ver a capacidade para ler, analizar e interpretar unha obra de arte do período obxecto de estudo. O alumnado deberá facer un exercicio de síntese dos coñecementos adquiridos e asociala con outras de diferentes etapas da Historia da Arte.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor. Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas?". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Partirase da exposición oral complementada con medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Proba oral	Na Proba de ordenación se presentan unha serie de elementos ou datos que teñen que ordenarse segundo un criterio dado no enunciado (cronolóxico, lóxico, xeográfico, cuantitativo, cualitativo, etc.).
Traballos tutelados	Na Proba oral se busca responder, de forma oral, a preguntas cortas ou de certa amplitude, valorando a capacidade de razoamento, creatividade e espírito crítico. Nos Traballos tutelados se trata de promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor. Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas?". Nos traballos hai dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A10 C3 C5 C6 C8	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar. Na avaliación será tida en conta a asistencia ás clases maxistras.	10
Proba de asociación	A1 A2 A3 A4 A5 A10 A6 B7 C2 C7	Proba oral e escrita que pretende ver a capacidade de síntese dos coñecementos adquiridos na sección maxistral así como a capacidade de razoamento e crítica asociando obras de arte de diferentes etapas da Historia.	25
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B2 B3	Conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización dos contidos. Dous libros escollidos polo profesor terán que ser lidos ó longo do curso	10
Proba oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B1 B4 B5 B9 B10 B11 C1	Proba na que se busca responder, de forma oral, a preguntas cortas ou de certa amplitude, valorando a capacidade de razoamento, e síntese dos alumno, polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos. As preguntas versarán sobre os contidos do temario e as lecturas obrigatorias	20

Resumo	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 B1 B2	Consiste nunha síntese dos principais contidos traballados. É un recurso óptimo para facilitar a comprensión do texto e unha axuda para preparar os exames. Pediránse dos temas máis complexos do temario	5
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A9 B2 B3 B4 B6 B8 B9 B10 B11 C4 C9	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor. Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas". Os traballos basearánse en temas do programa e profundizarán a parte exposta nas clases maxistras	30

Observacións avaliación

O alumnado con dispensa académica realizará as seguintes probas: lecturas, proba de asociación e traballo tutelado, sendo un 50% da avaliación as dúas primeiras probas e o traballo tutelado outro 50 %.

Se arbitrarán dacordo co alumnado nesta situación as medidas de atención necesarias.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Argan, G.C. (1975). El arte moderno. Valencia - Angulo Iñiguez, D (1975). Hª del Arte. Madrid - Azcárate, J.M.y M. (1977). Hª del arte medieval y del renacimiento. Madrid - Bazin, G. (1976). Hª del arte desde la prehistoria a nuestros días. Barcelona - Borrás, G.M. (1980). Introducción general al arte.. Madrid - Cinotti, M. (1968). Arte de todos los tiempos. Barcelona - Gombrich, E. (1975). Hª del arte. Barcelona - Haskell, F. (1989). Pasado y presente en el arte y en el gusto. Madrid - Janson, H.W. (1990). Hª general del arte. Madrid - Martín González, J.J. (1978). Hª del arte. Madrid
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Fatás-Borrás (1993). Diccionario de términos de arte. Madrid - Hall, J. (1987). Diccionario de temas y símbolos artísticos. Madrid - Paniagua, J.P. (1978). Vocabulario básico de arquitectura. Barcelona - Weigert, H. (1962). Estilística. Los estilos en arquitectura, escultura y pintura. México

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia da Arte e do Deseño/771011106

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Expresión Artística/771011101

Materias que continúan o temario

Expresión Gráfica/771011102

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías